

Fietsverbodszone centrum Heerlen, 2026.

VERKEERSBESLUIT

Burgemeester en wethouders van Heerlen;

Gelet op

De bepalingen van de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer, de Algemene wet Bestuursrecht en het meest recente mandaatbesluit.

Overwegende

Dat het stadscentrum van Heerlen is ingericht als voetgangersgebied. Oorspronkelijk was fietsen in het gehele gebied permanent toegestaan. Vanwege klachten en onveilige situaties, met name in de Saroleastraat, is eind 2023 besloten om fietsen tijdens winkelopeningstijden in deze straat te verbieden. Dit gebeurde als pilot.

Desondanks zijn klachten en onveilige situaties onvoldoende afgenomen. De problematiek heeft zich verspreid over het gehele voetgangersgebied. De toename van fatbikes en fietsbezorgers speelt hierin een belangrijke rol.

De verkeersonveiligheid en overlast concentreert zich in het bijzonder op de drukste delen van het stadscentrum, te weten de Saroleastraat, Promenade, Bongerd (Markt) en het Pancratiusplein. Het is echter voor een begrijpelijke, logische en handhaafbare verkeerssituatie noodzakelijk om niet uitsluitend deze afzonderlijke straten te reguleren, maar het fietsregime vast te stellen voor een aaneengesloten groter deel van het voetgangersgebied, waardoor uitwijkgedrag, onduidelijkheid voor weggebruikers en handhavers wordt voorkomen;

Landelijk wordt gewerkt aan een aanpak van fatbikes, maar de juridische haalbaarheid staat nog ter discussie. Een definitieve oplossing laat daardoor op zich wachten. Ondertussen verslechtert de verkeersveiligheid in het centrum dermate snel dat aanvullende maatregelen dringend noodzakelijk zijn.

De venstertijden (van 7.30 tot 12.00 uur) zijn ingevoerd ten behoeve van laden en lossen. Op dit moment is het tijdens de venstertijden echter voor alle voertuigen toegestaan om het voetgangersgebied in te rijden en dit gebeurt dan ook veelvuldig. Dit leidt tot verkeersonveilige situaties en overlast voor de omgeving.

Uit oogpunt van

Het verzekeren van de veiligheid op de weg, het beschermen van weggebruikers en passagiers, het in stand houden van de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan, het zoveel mogelijk waarborgen van de vrijheid van het verkeer, het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade en het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte aantasting van het karakter of van de functie van objecten of gebieden en de belangen/gevolgen als bedoeld in de Wet Milieubeheer én het verbeteren van de leefbaarheid,

Is het gewenst om

1) het fietsen te verbieden in het gedeelte van het voetgangersgebied bestaande uit een deel van het Stationsplein, het Spoorplein, Maanplein en de hellingbaan tussen Spoorplein en Stationstraat. Dit zoals is aangegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen.

2) het fietsen in het huidige voetgangersgebied te verbieden gedurende de openingstijden van de winkels (elke dag tussen 9:00 uur en 18:00 uur en op koopavonden tussen 9:00 uur en 21:00 uur met uitzondering van een deel van het Stationsplein, het Spoorplein, het Maanplein en de hellingbaan tussen Spoorplein en Stationstraat, de van der Maessenstraat en de Oranje Nassaustraat. Dit zoals is aangegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen.

3) in het huidige voetgangersgebied met uitzondering van een deel van het Stationsplein, het Spoorplein, het Maanplein en de hellingbaan tussen Spoorplein en Stationstraat tussen 7:30 uur en 12:00 uur uitsluitend laden en lossen toe te staan. Dit zoals is aangegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen. Indicatief wordt op een aantal locaties een voorkeursroute voor het bevoorradingsverkeer aangeduid.

Motivering

- 1) door het fietsen te verbieden op het Spoorplein, Maanplein en de hellingbaan tussen Spoorplein en Stationstraat wordt het verblijfskarakter van deze pleinen versterkt en de verkeersveiligheid verbeterd.
- 2a) Door fietsen tijdens winkeltijden te verbieden in het huidige voetgangersgebied met uitzondering van een deel van het Stationsplein, het Spoorplein, het Maanplein en de hellingbaan tussen Spoorplein en Stationstraat, de van der Maessenstraat en de Oranje Nassaustraat, worden conflicten tussen voetgangers en fietsers voorkomen. Dit verbetert zowel de leefbaarheid als de verkeersveiligheid.
- 2b) Hoewel de aanleiding voor de maatregel primair is gelegen in de drukste winkelstraten en pleinen, is ervoor gekozen de regeling te laten gelden voor een groter, aaneengesloten deel van het voetgangersgebied. Dit voorkomt dat fietsverkeer zich verplaatst naar aangrenzende straten, bevordert de begripelijkheid voor gebruikers en maakt een eenduidige en effectieve handhaving mogelijk. Het gekozen gebied vormt daarmee een logisch en samenhangend geheel.
- 2c) De bereikbaarheid van het centrum voor fietsers blijft behouden. Alle stallingsmogelijkheden blijven beschikbaar en de afstanden (lopen met de fiets aan de hand) zijn beperkt. De bewaakte fietsenstalling aan de Akerstraat blijft via de zuidzijde fietsend bereikbaar.
- 2d) In Nederland kennen we twee soorten goedgekeurde elektrische steps: steps met trapondersteuning (die worden gezien als bijzondere bromfietsen) en steps met trapondersteuning (die worden gezien als fiets met hulpmotor). Van beide categorieën wordt in het centrum van Heerlen nog weinig gebruik gemaakt. Het gebruik kan echter binnen korte tijd erg stijgen en dezelfde problemen veroorzaken als de fatbikes. Met dit voorstel voorkomen we dit risico.
- 3) door expliciet vast te leggen dat venstertijden uitsluitend bedoeld zijn voor laden en lossen, ontstaat een eenduidige en handhaafbare regeling. Dit voorkomt misbruik van het voetgangersgebied door doorgaand verkeer.

Belangenafweging

Het betreffende gebied is aangewezen en ingericht als voetgangersgebied, waarbij het veilig en ongehinderd gebruik door voetgangers vooropstaat. Het toelaten van fietsverkeer binnen dit gebied leidt tot een vermenging van verkeersstromen die een verhoogd risico op verkeersonveilige situaties met zich brengt, in het bijzonder voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals ouderen, kinderen en mindervaliden. Daarnaast doet fietsverkeer afbreuk aan de verblijfsfunctie en de beoogde rust en overzichtelijkheid van het voetgangersgebied.

Bij de afweging van de te treffen maatregel is nadrukkelijk bezien of kon worden volstaan met een beperktere regeling, gericht op uitsluitend enkele afzonderlijke straten en pleinen. Hoewel de aanleiding voor het besluit primair is gelegen in de drukste delen van het stadscentrum, wordt een dergelijke benadering naar verwachting onvoldoende effectief geacht. Dit zou leiden tot onduidelijkheid voor weggebruikers en het risico op uitwijkgedrag naar direct aangrenzende straten. Om die reden is gekozen voor een regeling die geldt voor een groter, aaneengesloten deel van het voetgangersgebied, welke keuze noodzakelijk en proportioneel wordt geacht in verhouding tot het met het besluit te dienen doel.

Het instellen van een fietsverbod dient het algemeen belang van de verkeersveiligheid, de openbare orde en een eenduidige en handhaafbare verkeerssituatie. Deze belangen zijn van structurele aard en gelden voor een groot en wisselend aantal gebruikers van de openbare ruimte.

Onderkent wordt dat bewoners van het voetgangersgebied belang hebben bij een goede bereikbaarheid van hun woning en bij het gebruik van de fiets voor dagelijkse verplaatsingen. Dit belang wordt evenwel beperkt geacht, nu het fietsverbod uitsluitend ziet op het rijden met de fiets binnen (een deel van) het voetgangersgebied. Bewoners behouden de mogelijkheid hun fiets lopend mee te voeren. De te overbruggen afstanden zijn beperkt en binnen enkele minuten te bereiken. Van een onevenredige beperking van de bereikbaarheid van woningen is derhalve geen sprake.

Bij de afweging van de betrokken belangen is vastgesteld dat het individuele belang van bewoners bij het mogen fietsen in het voetgangersgebied niet opweegt tegen het zwaarwegende algemeen belang van het waarborgen van de verkeersveiligheid en het beschermen van de primaire functie van het gebied als voetgangerszone. Het fietsverbod wordt daarom noodzakelijk, geschikt en evenredig geacht.

Gelet op het voorgaande is geconcludeerd dat het belang van het instellen van een fietsverbod zwaarder weegt dan het belang van bewoners om in het voetgangersgebied te mogen fietsen. Het besluit is daarmee zorgvuldig voorbereid en deugdelijk gemotiveerd.

Overlast en verkeersonveiligheid veroorzaakt door overige voertuigen gedurende de venstertijden wordt minder doordat deze alleen inrijden is toegestaan voor laden en lossen. Voor uitzonderingen is een ontheffingsregeling van toepassing om binnen en buiten de venstertijden alsnog het voetgangersgebied te mogen inrijden.

De verkeerssituatie binnen het huidige voetgangersgebied wordt door deze maatregelen duidelijker zowel voor de gebruikers als voor de handhavers. De gemeentelijke belangen worden door het nemen van de maatregelen niet geschaad.

Gehoord/Overleg

ingevolge artikel 24 van het BABW is vooraf overleg gepleegd met de politie. De genoemde weggedeeltes zijn in beheer bij de gemeente Heerlen.

Besluit:

1) Door het plaatsen en verplaatsen van de borden G07(zone) (voetgangerszone) zoals aangegeven in bijlage 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 én het tegelijkertijd verwijderen van de bord G07, het fietsen te verbieden op de hellingbaan tussen Saroleastraat en Maanplein, op een deel van het Stationsplein, op het Spoorplein én op Maanplein. Dit zoals aangegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen.

2) Door het plaatsen van de borden G07zone (Voetgangerszone) van bijlage 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 en door het plaatsen resp. het vervangen van de onderborden met de tekst "fietsen toegestaan" door onderborden met de tekst "fietsen toegestaan van 18:00-9:00h koopavond 21:00-9:00h, snorfietsen verboden" onder bestaande borden G07zone, gedurende de winkelopeningstijden het fietsen te verbieden in het gedeelte van huidige voetgangersgebied bestaande uit de Stationsstraat, de Saroleastraat, de Honigmannstraat, de Dautzenbergstraat, de Promenade, de Bongerd, het Pancratiusplein, de Pancratiusstraat en de Akerstraat (met uitzondering van de eerste 65 meter gezien vanaf de rotonde met de Putgraaf). Dit zoals aangegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen.

3) Door het vervangen van de onderborden met de tekst "snorfietsen en overige voertuigen toegestaan 7:30-12:00h" door onderborden met de tekst "laden en lossen toegestaan van 7:30-12:00h onder borden G07zone (Voetgangerszone) uitsluitend het laden en lossen in het voetgangersgebied toe te staan en wel tussen 7:30 en 12:00 uur met uitzondering van het Spoorplein, het Maanplein, de hellingbaan tussen Spoorplein en Stationstraat en op een deel van het Stationsplein. Dit zoals aangegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen.

4) Het verkeersbesluit "Fietsverbodszone centrum Heerlen, 2025" gepubliceerd in het Gemeenteblad op 2 juli 2025 nr. 2025-286327 in te trekken.

Heerlen, 10-02-2026

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

namens dezen,

Specialist Verkeer,

R.M.H. Schmeitz,

Ter inzage legging en bezwaar:

Het verkeersbesluit ligt met ingang van de dag na de publicatie gedurende zes weken voor een ieder kosteloos ter inzage in de Publiekshal van de gemeente Heerlen (Geleenstraat 25). Inzage is alleen mogelijk op afspraak. U kunt uw afspraak maken via het telefoonnummer +31 (0) 45 560 50 40 of 14045. De stukken worden dan voor u klaargelegd.

Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u een bezwaarschrift bij ons indienen. Dit kunt u op twee manieren doen : digitaal of schriftelijk.

Een bezwaarschrift moet u indienen binnen 6 weken na de datum van het besluit. Let op : doe dit op tijd, anders wordt uw bezwaar niet inhoudelijk afgehandeld. Dit geldt ook als u nog in overleg bent met de behandelend ambtenaar. Stuur desnoods een voorlopig bezwaarschrift. Hierin kunt u aangeven dat u uw bezwaar op een later moment nog verder zal toelichten.

Digitaal indienen

U kunt niet via e-mail een bezwaarschrift bij ons indienen. U kunt met het formulier voor bezwaarschriften tegen een besluit van de gemeente Heerlen uw bezwaar digitaal indienen. Door het digitale formulier te gebruiken, doorloopt u op eenvoudige wijze de verschillende stappen bij het indienen van een bezwaarschrift. In het formulier vragen wij u of u er mee kunt instemmen dat de verdere correspondentie met u via e-mail plaatsvindt. De gemeente Heerlen kan u dan eenvoudig en efficiënt op de hoogte houden van het verloop van de verdere procedure. U ontvangt dan geen papieren post meer.

Schriftelijk indienen

Wilt u of kunt u geen gebruik maken van het digitale formulier? Dan kunt u uw bezwaarschrift ook per post of fax sturen naar : Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerlen,

Postbus 1, 6400 AA, Heerlen, fax : (045) 560 3953.

Zet in uw bezwaarschrift ten minste :

- tegen welk besluit u bezwaar maakt;
- de datum en het kenmerk van het besluit waartegen u bezwaar maakt (stuur bij voorkeur een kopie mee);
- uw naam, adres en woonplaats;
- waarom u bezwaar maakt;
- uw handtekening
- als u voor iemand anders bezwaar maakt, bijvoorbeeld namens een bedrijf, stuur dan een machtiging mee.

Het bezwaar heeft geen schorsende werking.

Indien onverwijld spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist, kan -nadat bezwaar is gemaakt bij het College van Burgemeester en Wethouders- aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, bestuursrechtelijke zaken, postbus 950, 6040 AZ Roermond, worden verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. Hieraan zijn griffierechten verbonden.

Bijlage:

- 1) Aanpassing vo e tangersgebied (1) , d.d. 05 - 12 -2025
- 2) Aanpassing vo e tangersgebied (2), d.d. 27 - 01 -202 6

